

lykkes at bevare Fællesforfatningen eller at bevare det Maal af constitutionel og national Ret, som er nedlagt i Fællesforfatningen, da vil jeg, og jeg troer, at det vil være Tilfældet med Mange her i Thinget, føle mig i høieste Grad skuffet. Men hvormegret jeg nu end maatte ønske, at vore Forhold maatte kunne modtage en anden Ordning, hvor inderlig og dyb min Overbeviisning end er om, at Fællesstaten aldrig vil kunne skjænke det danske Folk Fred, Frihed og Lykke, saa troer jeg, at vi Alle maae være enige om, at det, vi først og fremmest maae sørge for, det er, at det Grundlag, som engang er givet os, ikke synker under vore Fødder. Naar vi paa Statsstibet befinde os i Havsnød, da er det Første, vi have at vogte os for, ikke at strande, siden kan Talen blive om at komme iland. Naar man nu vil sige: nærer Du da nogen Frygt for, at den nuværende Regjerting nogenstinde vil gaae ind paa saadanne Indrømmelser, som vilde opofre det af Fællesforfatningens Indhold, hvorpaa vi netop sætte Priis, for at bevare den tomme Form, saa siger jeg: Nei, jeg har den Tillid til Regjeringen, at den ikke vil det. Men jeg troer, og det forekommer mig, at en sørgelig Erfaring mere end eengang har viist os det, at naar man først er kommen ind paa Indrømmelsernes Bane, kan man blive trængt og skubbet Bjed for Bjed ned ad, og naar man saa tilsidst kommer til det Punkt, at man anseer det for en Samvittigheds- og Væresag at holde op, saa er Sagen bragt i en saadan Stilling, at ene de, der ville noget ganske Andet, synes at kunne rede os ud deraf. Det var det, der skete i 1850 og 1851, det var paa den Maade, vi kom til Kundgjørelsen af 28de Januar, og derved vi kom til en ny Act af den Art, saa vilde den efter min Formening være af en langt værre Beskaffenhed. Jeg mener, at det Lidet, som denne Rigsdag, som dette Thing endnu kan gjøre, for at firkæmpe imod en saadan Skjæbne, ikke bør forsømmes. En saadan Erklæring som den, jeg har udbedt mig, er, det indrømmer jeg, overmaade Lidet, men det er dog Noget. Jeg kan ikke indsee Andet, end at den vil styrke Regjeringen ligeoverfor sig selv, ligeoverfor Udlandet og lige-

overfor de Indflydelse og Attraaer, som gjøre her i vort eget Samfund, om at tilvejebringe en anden Ordning af Forholdene, som søge at skaffe den Tro Udbredelse, at kun Absolutismen kan redde Fællesforfatningen. Ligeoverfor saadanne Bestræbelser, som jeg ikke kjender nøiere, men som ganske viist snige sig om i Mørket — ligeoverfor saadanne Bestræbelser vil en frisk gjentagen Erklæring af den nuværende Regjering, at den staaer fast paa det Grundlag, hvorpaa den engang har stillet sig selv og os, have Betydning, og man vil ikke saa let vove, om Andre skulde komme i Besiddelse af Magten, at komme her til os med noget Andet end det, som nu engang foreligger.

Dette er, hvad jeg her ønskede at udtale. Om en Erklæring, som den nys betegnede, er det altsaa jeg beder de tilstedeværende Kongerigets Ministre.

Indenrigsministeren: Efterat den ærede Rigsdagsmand nu har forklaret, hvad han ikke har villet spørge om, og hvad han har villet spørge om, saa er det maaskee paa Tiden, at jeg minder om, hvad han har spurgt om. Spørgsmaalet var dette: „Er den til Folkethingets Beslutning af 27de Sept. 1855 knyttede første Betingelse, at Fællesforfatningen bliver opretholdt i anerkjendt Kraft og Virksomhed, endnu tilstede?“ Dette Spørgsmaal hører til dem, som man i en anden Kredts vilde kalde captieux, det vil sige et Spørgsmaal, hvori der er en vis List, lidt mere eller lidt mindre fin. Enhver, som læser Forespørgselen igjennem, maa jo dog antage, at den er skrevet med Overveielse, med velberaad Hu, Enhver, der da læser den: „Er den til Folkethingets Beslutning af 27de Sept. 1855 knyttede første Betingelse, at Fællesforfatningen bliver opretholdt i anerkjendt Kraft og Virksomhed, endnu tilstede,“ maa jo dog troe, at der i Folkethingets Beslutning af 27de Septbr. 1855 er udtalt en Betingelse; men Enhver, der læser Folkethingets Beslutning igjennem, og til Overflod har den ærede Juterpellant selv idag oplæst den, Enhver, som mindes de Forhandlinger, der dengang fandt Sted, vil vide, at Beslutningen er ubestemt, og at der altsaa ingen Beting-